

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK III. | ŁÓDŹ, ŚRODA 11 MARCA 1925 r. | NUMER POJEDYŃCZY 20 GROSZY. | Nr. 57

„Gdańsk jest prochownią, która może wysadzić traktat wersalski“.

Taka jest opinia społeczeństwa francuskiego.

Francja bronić będzie w Lidze Narodów zasad protokołu genewskiego — orzekli jednomyślnie ministrowie gabinetu Herriota.

Paryż, 11 marca.

Polska Agencja Telegraficzna.

„Petit Parisien“ donosi, że na wczorajszej konferencji na Quai d'Orsay byłych delegatów Francji zgromadzenia Ligi pod przewodnictwem Herriota zapadła uchwała, aby Francja podczas obrad w Genewie broniła nadal zasad protokołu genewskiego i że uchwała powyższa zapadła jednomyślnie.

Paryż, 11 marca.

Korespondent „Journala“, omawiając sprawę Gdańska, stwierdza, że Gdańsk stanowi, mówiąc w przenośni istotną prochownię.

Korespondent wskazuje mianowicie na to, że w niemieckim społeczeństwie Gdańska dominującą rolę odgrywa o-

becność 20 do 30 tysięcy oficerów i podoficerów niemieckich, zakonspirowanych w roli funkcjonariuszy policyjnych, celnych i innych.

Stan taki, zdaniem korespondenta, jest poprostu dynamitem, mającym wysadzić w powietrze cały traktat wersalski.

Artykuł „Matina“ w tej samej sprawie dochodzi do identycznych wniosków

Genewa, 11 marca.

Na odbytym wczoraj popołudniu posiedzeniu poufnym rady Ligi narodów Quinones de Leone zaznajomił członków rady ze sprawami gdańskimi, a jednocześnie przedstawił swoją opinię i wniośki.

Dziś rano odbędzie się posiedzenie publiczne rady Ligi. Głównym przedmiotem dyskusji będzie budżet Węgier. Przy tej okazji mają być złożone zastrzeżenia w sprawie tego budżetu przez delegata rumuńskiego, którego popiera Benesz i Jovanovitch. Będą to więc zastrzeżenia, uczynione w imieniu małej ententy, jako całości.

„Romeo i Julja“ XX wieku.

Niemiecki Michałek uwodzi francuską Marjanę paktem gwarancyjnym.

Rys. St. Dobrzyński.

Niefortunne pomysły prof. Jarry

Chce skasować powakacyjne egzaminy na wydziale prawnym.

Warsz. kor. „Expressu“ telefonuje:

Rada wydziału prawnego uniwersytetu warszawskiego uchwaliła świeżo na miasek dziekana Jarry zwrócić się do ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego z propozycją skasowania powakacyjnych terminów egzaminów na wydziale prawnym.

W razie zgody ministerjum na tę inowację, obowiązywałaby już ona przy nadchodzących egzaminach.

Projekt forsowany jest na 2 i pół miesiąca przed egzaminami, wskutek czego większości studentów, którzy liczyli na możliwość przygotowania się w czasie wakacji nie pozostaje obecnie nic innego, jak zrezygnować z egzaminów i stracić rok dla widzimi się panów profesorów z rady wydziałowej. Skasowanie terminu

po wakacyjnego godzi przedewszystkiem w interesy młodzieży niezamożnej, pracującej zarobkowo, która stanowi 75 proc. ogółu studentów i przygotowuje się zazwyczaj do egzaminów w okresie letnim, korzystając z urlopów.

Ogół studentów wydziału prawnego z najwyższym zaniepokojeniem przyjął tę wiadomość, rozumiejąc, że z chwilą wejścia w życie uchwały rady wydziałowej studja uniwersyteckie staną się przywilejem zamożnych.

Spodziewać się należy, że ministerjum wyznań religijnych i oświaty publicznej odmówi zatwierdzenia projektowi rady wydziałowej i jaknajrychlej uspokoi oburzenie, jakie panuje obecnie wśród studentów.

O czym konferował vice-prez. Groszkowski w Warszawie.

Jak się „Express“ dowiadyuje w tych dniach bawił w Warszawie wiceprezydent Groszkowski w sprawach związanych ze sfinalizowaniem kanalizacji. — P. Groszkowski konferował z wiceministrem skarbu Klarnerem w sprawie przeznaczenia na cele kanalizacji podatku od nieruchomości. W kwestji tej jak się „Express“ dowiadyuje nie zawarto jeszcze definitywnego porozumienia, wobec czego jutro ponownie wyjeżdżają do Warszawy pp. Groszkowski i Wojewódzki.

Rewizja w austriackim ministerstwie handlu wzbudziła sensację w całym Wiedniu.

Wiedeń, 10 marca

„Der Montag“ podaje dziś sensacyjne szczegóły osławionej panamy wöllersdorfskiej. Rewelacje pisma wywołały w Wiedniu niebywałą sensację.

Okazuje się, że z nakazu sędziego śledczego wkroczyła w sobotę w nocy do ministerstwa przemysłu i handlu policja i obstawiając archiwum, rozpoczęła konfiskatę aktów, stojących w związku z aferą wöllersdorfską.

W ministerstwie zapanowała konsternacja. Minister handlu zaalarmował kancierza, prokuratora i policję o cofnięcie nakazu. Tymczasem ajenci policyjni pakowali dalej akta. Przed ministerstwo zajęła wielki wóz meblowy i miał zabrać akta. Wszystko było bezskuteczne, gdyż zarządzenie mógł cofnąć jedynie sędzia śledczy, który je wydał. Dopiero po dwugodzinnych zabiegach udało się skłonić sędziego śledczego do cofnięcia nakazu i policja opuściła ministerstwo.

„Montag“ zapewnia, że sprawa ta wywoła jeszcze skandaliczne konflikty, faktem bowiem jest, że na sędziego śledczego mają wpływ czynniki polityczne, w porozumieniu z którymi sędzia cofnął za rządzenie.

Potężny plan rozbudowy napowietrznej floty angielskiej.

Polska Agencja Telegraficzna.

London, 11 marca.

„Westminster Gazette“ donosi, że planowana jest budowa pociągów napowietrznych dla wojska. Pociągi napowietrzne dla transportów wojska będą mogły pomieścić 20 żołnierzy piechoty i przebywać 100 mil na godzinę.

Przygotowywane są również dla sił marynarki wielkie latające łodzie, które będą w stanie przez kilka tygodni pozostawać na morzu.

Przewidywana jest również budowa nowego typu samolotów, które będą mogły przebywać bez lądowania przestrzeń 2 tys. mil i zaopatrzone będą w spadochrony.

Anglja zaciąga w Ameryce pięćsetmilionową pożyczkę celem ustabilizowania swej waluty.

Nowy Jork, 10 marca.

Na Wall-Street omawiane są zabiegi rządu angielskiego o uzyskanie pożyczki w sumie 500 milionów funtów szterlingów na zupełne ustabilizowanie waluty.

Bankierzy są zdania, iż pożyczka ta będzie mogła być pokryta bez pomocy Federal Reserve Bank.

Ropp kandydatem na stanowisko posła sowieckiego w Tokio.

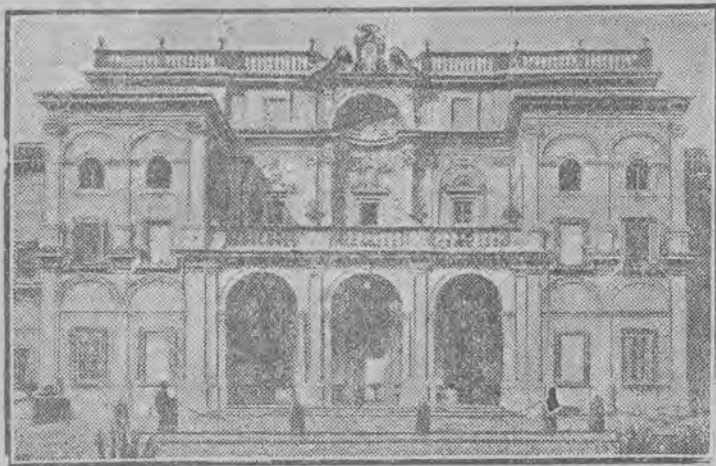
Specjalna służba telegraficzna „Expressu“.

Moskwa 10 marca

Pisma sowieckie stwierdzają, że Joffe odmówił przyjęcia stanowiska posła sowieckiego w Tokio.

Jako kandydata, mającego największe szanse do objęcia poselstwa w Tokio wymieniają Roppa.

Willa Falconien we Frascati (Włochy), dawna własność cesarza Wilhelma II, została przez rząd włoski zsekwestrowana i oddana na własność poecie Gabrielowi d'Annunzio.

Wmieście Jersey w Ameryce Północnej zwała się z gór skała i stoczyła się na ulicę, wpadając na przejeżdżający właśnie tramwaj.

Ford contra Citroën.

W jaki sposób dwaj potentaci automobilowi „robili sobie na złość“.

Słynny fabrykant automobilów, Ford, chcąc poirytować swego konkurenta Citroëna, opowiedział następującą historijkę:

„Pewnego dnia Citroën otrzymał list od małego chłopca, który pisał, że za dobrą naukę w szkole tatuś dał trochę pieniędzy do skarbanki i teraz chciałby sobie za to coś kupić. Pomyślał zaraz o automobilu Citroëna i chciałby się dowiedzieć, czy za 3.50 franków może kupić sobie auto. Pan Citroën wzruszył się ogromnie tym listem i powiedział sobie:

— Ten biedny małeć myśli, że za 3.50 franków może dostać auto, no więc dobrze, zrobię piękny gest i za 3.50 frank. dam mu wóz. — Następnego dnia chłopczyk, który otrzymał pomyslną odpowiedź, zjawił się w fabryce, gdzie pan Citroën odebrał od niego pieniądze, a następnie oprowadził go po całej fabryce. Chłopiec obejrzał sobie uważnie „citroënki“, zaczął się wahać i wreszcie rzekł: — „Wie pan co, panie Citroën, niech mi pan odda moje trzy i pół franka z powrotem, nie kupię u pana auta“.

Podrażniony tem pan Citroën, wysłał następującą historijkę o p. Fordzie:

„Pewnego dnia jeden z mieszkańców Nowego Jorku chciał się pozbyć swojego „forda“. „Auto nowe, mało używane, model najnowszy, za 100 dolarów do sprzedania“ — taki dał anons do dziennika. Przechodzi jeden tydzień, nikt się nie zgłasza. Ukazuje się nowy inserat, w którym wóz Forda oferowany jest za 5 dolarów — nikt się nie zgłasza. Wówczas posiadacz automobilu, który chce koniecznie pozbyć się Forda, daje trzeci inserat następującej treści: „Zupełnie nowego „forda“, najnowszy model, mało używanego, można otrzymać gratis w poniedziałek na Broadway Avenue 40. — Wóz dostanie się w posiadanie tego, kto się pierwszy zjawi.“

O oznaczonej godzinie w poniedziałek, posiadacz wozu wyprowadza go na Broadway. Zdaleka widzi na oznaczonym miejscu jakies zbiegowisko. Przybliżywszy się, dostrzega 150 wozów Forda, które na skutek tego inseratu zostały tutaj ustawione przez właścicieli“.

„Upiorze w operze“, obrazie inscenizowanym podług powieści Gastona Leroux z Normanem Kerry i Lon Chaneyem w głównych rolach męskich.

Takie są nowoczesne dzieje Kopciuszka, jedna z najbardziej romantycznych i wzruszających historii ekranu. Dała ona niemiejszemu sztuce artystkę o nieosiągniętych przez nikogo dotąd, prócz jednej może Liliany Gish, Mary Pickford, lub Besie Love, — poziomie ekspresji liryczno-dramatycznej. Tylko tych parę artystek o sławie wszechświatowej może rywalizować z rozkwitającym talentem Mary, wyrażaniu wzruszeń dziewczęcych tragedji serc prostych, gorących a niewinnych

Bardziej niż ktokolwiek inny, powołana jest Mary Philbin na reprezentowanie tych wszystkich tysięcy dziewcząt, przebijających się z trudem przez życie, wędrujących bez opieki przez pustynie wielkich miast. Jest ona ideałem tych niezliczonych rzesz panien sklepowych, szwaczek, ekspedjentek i pracownic, które w jej osobie widzą — siebie, w jej łzach — odbicie swych własnych upokorzeń, w jej radościach i triumfach — nadzieję własną, szczęśliwszej przyszłości.

Mary Philbin jest gwiazdą uniwersalną, tak jak jest nią jej wielka imienniczka lub Liljana, — artystką, która w każdym najoddalszym bodaj zakątku kuli ziemskiej, znajdzie oddźwięk samotnych i stroskanych serc, — odpowiadających z radością na genjalne wołanie jej gorącego serca, wzbranego miłością i zrozumieniem dla nędzy i dla wzniosłości codziennego życia.

„Rzeczywistość nasza jest dowcipniejsza ponad wszelkie satyry.“

Bal na tysiąc osób z okazji sfinalizowania pożyczki amerykańskiej.

Wczoraj odbył się w prezydium rady ministrów obiad, a następnie raut na tysiąc osób — z okazji zakończenia transakcji o pożyczkę amerykańską.

Zaiste — nie wiadomo czy śmiać się, czy oburzać z powodu tej wiadomości i tego faktu. Wygląda on tak groteskowo, jak gdyby wymyślił go najzłośliwszy satyryk dla ukazania w krzywym zwierciadle naszej rzeczywistości i naszej osobliwej psychiki.

Przed paru miesiącami pisaliśmy artykuł o życiu nad stan i o potrzebie oszczędności. Przypadek tak zrzucił, że w jakis tydzień po naszym artykule tę samą ideę uważał za właściwe poruszyć w prasie warszawskiej jeden z największych naszych pisarzy i zarazem najczulszych stróżów dobra powszechnego u nas, Stefan Żeromski. Parę tygodni temu zaledwie przedstawiliśmy druzgocące obliczenia — ile pochłonęły w Polsce pieniądze zabawy karnawałowej, najmniej chyba odpowiednio w czas ciężkiego przesilenia gospodarczego i usiłowań sanacyjnych. Kilkadziesiąt milionów złotych, które pochłonął ten karnawał, wy dane być mogły chyba tylko „a conto“ pożyczki amerykańskiej — ponieważ jednocześnie wszyscy jednomyślnie utrzymywali, że pieniędzy u nas nie ma — i istotnie nie było ich na najpotrzebniejsze rzeczy i na najniezbędniejsze wydatki społecznej i gospodarczej natury.

Obecnie po tem karnawałowym „prywatnym“ szaleństwie przychodzi u nas niejako urzędowe jego uwiecznienie „wielkopostne“ — oficjalny obiad i raut na tysiąc osób w prezydium rady ministrów jako uroczystości z powodu sfinalizowania pożyczki amerykańskiej. Rzeczywiście „trudno nie pisać satyry“.

Wobec tego człowiek nie wie już do prawdy — czy ktokolwiek z tych wysokich osobistości zamierzających urzędowo „oblewać“ pożyczkę amerykańską zdaje sobie sprawę z istotnego jej znaczenia i z konsekwencji, jakie ona dla nas za sobą pociąga. Wiadomo już obecnie z dokładnych obliczeń i informacji, że pożyczka ta dla nas będzie droższa, niż to początkowo wynikało z urzędowych informacji. Dostaniemy z niej nie wiele więcej ponad 80 procent, gdy spłacić będziemy musieli 105 procent — z czego wynika, że odsetki od tej pożyczki wynosić będą około 11 od sta rocznie.

Co oznacza więc ta pożyczka, którąś my zresztą zaciągnąć musieli? Oznacza nasze zobowiązanie się do ciężkiej, wytrwałej i systematycznej pracy, abyśmy

Kopciuszek współczesnego kinematografu

Jest nim urocza gwiazda ekranu Mary Philbin. W jaki sposób zrobiła karierę 20-letnie „Dziewczę z karuzeli“.

Królowe i królowie ekranu wydają się nam istotami uprzywilejowanymi, nad ziemskimi nieledwie, dla których życie jest jakgdyby jednym pasmem rozkoszy. Nieświadomi rzeczy sądzą, że dość trafić do wielkiej wytwórni i otrzymać engagement, aby droga do największych szczytów kariery kinowej stała się po rózach. Że nie zawsze tak bywa, tego dowodem ciekawa historia Mary Philbin.

Urodzona w Chicago w roku 1905, Mary w roku 1921, a więc mając zaledwie 16 lat, uczestniczy z namowy matki w konkursie piękności fotogenicznej, zorganizowanym przez pismo miejscowe „Elks“. Istotnie, przyszła gwiazda otrzymuje nagrodę, chociaż bynajmniej nie jedną z pierwszych.

Wkrótce potem, Eric Stroheim, który udawał się do New Jorku w celu opracowania pewnych szczegółów swego wielkiego filmu „Szalone kobiety“, spotrząga w przejeździe przez Chicago galerję fotografii laureatek konkursu. Szczególną uwagę jego zwróciła na się Mary, którą polecił też natychmiast sobie przedstawić i, nie zwlekając ani chwili, zaangażował do „Universalu“, — towarzystwa, w którym pracował, — na okres dwuletni.

Tu się dopiero zaczyna właściwa romantyczna a rozkłwiająca historia Mary, tego prawdziwego Kopciuszka współczesnej bajki. Mary, którą Stroheim, całkownie pochłonięty realizacją „Szalonych kobiet“, nie ma czasu się zaopiekować, staje się przedmiotem bądź obojętności, bądź też niedwuznacznych wzruszeń ramion ze strony artystów, uważających zaangażowanie Mary za kaprys wielkiego reżysera.

Mówi się o tem w studjach, nie kępując się obecnością młodej artystki. Wreszcie, po pewnym wahaniu, poszczególni reżyserzy powierzają jej maleńkie

byli w stanie spłacić od niej te wysokie odsetki — a jednocześnie zobowiązanie się nasze do oszczędności, abyśmy byli w stanie odłożyć z nich w ciągu lat nie wielu dostateczny fundusz na spłatę kapitału. Sama zaś konieczność zaciągnięcia przez nas tej pożyczki jest tylko dowodem prowadzenia przez nas uprzednio gospodarki lekkomyślnej i rozrzutnej lub też nieumiejętnej, co jest faktem smutnym. I to wszystko razem: ów fakt smutny i owo zobowiązanie się do pracy i oszczędności — obchodzimy urzędowo uroczystym i wielkim kosztownym kietem.

Zaiste, rzeczywistość nasza jest dowcipniejsza ponad wszelkie satyry.

St. M.

rolki w kilku filmach mniejszej wartości (The Blazing Trail, False Kiss, Danger Ahead). Epizody, w których występuje Mary, zwracają na nią uwagę Kinga Baggotta, reżysera, który, drugi po Stroheimie, może się poszczycić odkryciem artystki, i który powierza jej dość odpowiedzialną rolę w „Ludzkiem sercu“.

Wreszcie w roku 1923, Eric Stroheim rozpoczyna realizację „Dziewczęcia z karuzeli“ (Merry-go-Round), — wykonawczynią tytułowej roli zostaje Mary. Jest rzeczą powszechnie znaną, że różnice poglądów pomiędzy całkowicie idealistycznym esteta, jakim jest Stroheim, a pomiędzy wysoce praktycznym dyrektorem „Universalu“, Karolem Laemmle, które wyszły na jaw podczas nagrywania filmu, — doprowadziły do scen burzliwych i do zerwania kontraktu przez Stroheima. Mary zostaje bez opieki. Ostatnie części filmu wykańcza w tempie przyspieszonym Rupert Julian, jeden z reżyserów „Universalu“.

I rzecz dziwna! Czy to dzięki sugestji i powziętemu zgry uprzedzeniu do artystki, czy też z powodu zrozumiałej zawisłości — interpretacja „Dziewczęcia z karuzeli“ — ta gra, która wzruszała nas do łez, przechodzi bez wrażenia wśród tłumu reżyserów, artystów, pracowników „Universalu“.

Po ukończeniu filmu, Kopciuszek, po zbiawony swego możnego protektora, widzi, że tylko dlań jednego niema miejsca w wielkiej wytwórni. Nikt nie zwraca nań uwagi.

Z wdzięcznością przyjmuje młoda artystka zaproszenie kompanji Fox, która kręci z nią „Świątynię Afrydoty“. Dyrektorzy wytwórni mogli sobie pozwolić na ten wybór. W międzyczasie bowiem, po ukończeniu prac laboratoryjnych montażowych, ukazuje się „Dziewczę z karuzeli“, a w niem biedna Mary, powitana z godnym chórem zachwytów przez publiczność i prasę. „Świątynia Afrydoty“, film, nie mogący się pochwalić szczególnymi walorami artystycznymi, zdobywa sobie olbrzymie a nieoczekiwane powodzenie, dzięki udziałowi w nim Mary.

Wówczas dopiero „Universal“ przywołuje odrzuconą bohaterkę, tym razem z pośpiechem i podwyższając w czwórmasób dotychczasową gażę artystki. Mary zostaje urzędową „star“ Universalu. Kopciuszek zostaje księżniczką ekranu. Mary występuje kolejno w głównych rolach — The Gaiety Girl, The Rose of Paris — (film, który będzie u nas wyświetlany p. n. „Jej pierwszy pocałunek“) oraz w będącym na ukończeniu obecnie

— Teraz musisz najdroższy pomówić z ojcem...
— Już z nim mówiłem. Powiedział mi, że albo się narzecie oświadczyć, albo kości połamię!..

Rys. St. Dobrzyński.

5 lat więzienia za kradzież z włamaniem. Epilog olbrzymiej kradzieży.

W końcu stycznia 1923 r. dokonano kradzieży z włamaniem do sklepu Rozenberga przy ul. Piotrkowskiej, przyczem skradziono galanterję wartości 3-ch miliardów mk.

Urząd śledczy wszczął dochodzenie i wkrótce schwytano sprawców kradzieży Stefana Jabłońskiego i Rainolda Danasa.

Wczoraj obaj zasiedli za kratkami sądu okręgowego, wraz z niejaką Hauszyl-dową, u której skradziony towar przechowywano.

Wyrokiem sądu skazani zostali Jabłoński na 5 lat więzienia, Danas na 4 lata, a Hauszyl-dowa na 9 miesięcy. (b)

KONCERT BRONISŁAWY ROTSZTATÓWNY.

Dziś, w środę, dnia 11 marca grać będzie w sali Tow. Mł. Muzyki młoda, niezwykle utalentowana skrzypaczka, Bronisława Rotszlatówna. Koncert ten, tak ze względu na osobę solistki jak i umiejętnie zestawiony program (Karlówic, Frank, Vitali, Sarasate) wzbudził zrozumiałe zainteresowanie.

Jeszcze o porządkach w gimnazjum p. Brauna.

Jednego dnia wyrzucą się ucznia ze szkoły, a nazajutrz dyrekcja żąda wpłacenia wpisu.

Wracając raz jeszcze do omawianego tematu w sprawie wydalenia ucznia II-ej klasy M. Jakubowicza w gimnazjum p. B. Brauna, musimy wskazać pewne charakterystyczne szczegóły, rzucające światło na stosunki panujące w tem gimnazjum.

Dnia 9 marca r. b. ojciec chłopca p. A. Jakubowicz otrzymał zawiadomienie następującej treści:

— „Dyrekcja gimnazjum zawiadamia niniejszem, iż Mates Jakubowicz, uczeń klasy drugiej został na posiedzeniu R. P., odbytem dnia 7 marca b. r. wykreślony na życzenie Pańskie z listy uczniów”.

Nazajutrz zaś, dnia 10 marca p. Jakubowicz otrzymał wezwanie w sprawie bezzwłocznego zapłacenia wpisu za syna.

Pomijając już fałsz zawarty w pierwszym zawiadomieniu, gdyż p. Jakubowicz nigdy nie wyraził życzenia, ażeby syna jego wykreślono z listy uczniów, przeciwnie zaś czyni ciągle starania, by

osadzić go z powrotem na ławie szkolnej, jakie można mieć pojęcie o porządkach, panujących w gimnazjum p. Brauna, skoro jednego dnia wykreśla się ucznia z listy, a nazajutrz wysyła się wezwanie o bezzwłocznym uiszczeniu wpisu.

Podobno kuratorjum w tej sprawie nie może ingerować, gdyż kwestja załatwienia wpisowego nie wchodzi w kompetencję wyższych władz szkolnych.

Fakt jednak wyrzucenia ucznia ze szkoły jest jednocześnie wyłomem w taktyce pedagogicznej i jeżeli gimnazja będą mogły za każdym razem wykreślać uczniów z listy szkolnej według swego widzimisię — praktyki takie źle się odbiją na ogólnym poziomie pedagogicznym szkoły.

Z tych względów kuratorjum miałooby prawo wtrącić się do tej sprawy, by nie dopuścić na przyszłość do tego rodzaju wykroczeń i nadużyć praw dyrektorskich.

— ego —

„Robotnicy fabryki Scheiblera dwukrotnie popełnili głupstwo“.

Taka jest opinja p. Danielewicza, przedstawiciela klasowców.

W związku z likwidacją zatargu w fabryce Scheiblera przedstawiciel „Expressu” zwrócił się do p. Danielewicza z prośbą o określenie w tej sprawie swego stanowiska. P. Danielewicz odpowiedział nam co następuje:

- Nic nas to nie obchodzi...
- Jak to zrozumieć?
- Robotnicy poza plecami związków

wywołali zatarg, samorzutnie go również zlikwidowali. Prosta sprawa, coż może to zatem nas obchodzić!..

— Ale co pan sądzi o przyjęciu przez robotników warunków firmy.

— Zrobili głupstwo. Wywołując ekscesy popełnili je poraz pierwszy, przepraszając firmę — popełnili je po raz drugi. W.

Nowe niebezpieczeństwo dla ruchu budowlanego.

Robotnicy budowlani grożą przystąpieniem do strejku

W lokalu polskich związków zawodowych odbyło się ogólne zebranie robotników budowlanych i pokrewnych zawodów w sprawie zawarcia umów na roboty budowlane i przy robotach kanalizacyjnych.

Jako referent wystąpił kierownik związku p. Grabowieski, który zdał sprawozdanie z dotychczasowych poczyniń i wskazał, że w sprawach tych zwoływane były przez inspektora pracy konferencje, jednak przedsiębiorcy budowlani odmawiali zowarcia umowy i ustalenia płać w zbliżającym się sezonie budowlanym, motywując to tem, że sezon budowlany nie zaczął się jeszcze.

Pozatem zwoływane były konferencje w sprawie ustalenia płać dla robotników zajętych przy robotach kanalizacyjnych jednakże nie doszły one do skutku, ponieważ kierownik robót kanalizacyjnych p. Skrzywan zawiadomił inspektora pracy, że w tych sprawach nie będzie konferował ze związkiem zawodowym.

Podczas dyskusji wskazywano, że sezon budowlany faktycznie już się zaczął i wielu robotników jest już zatrudnio-

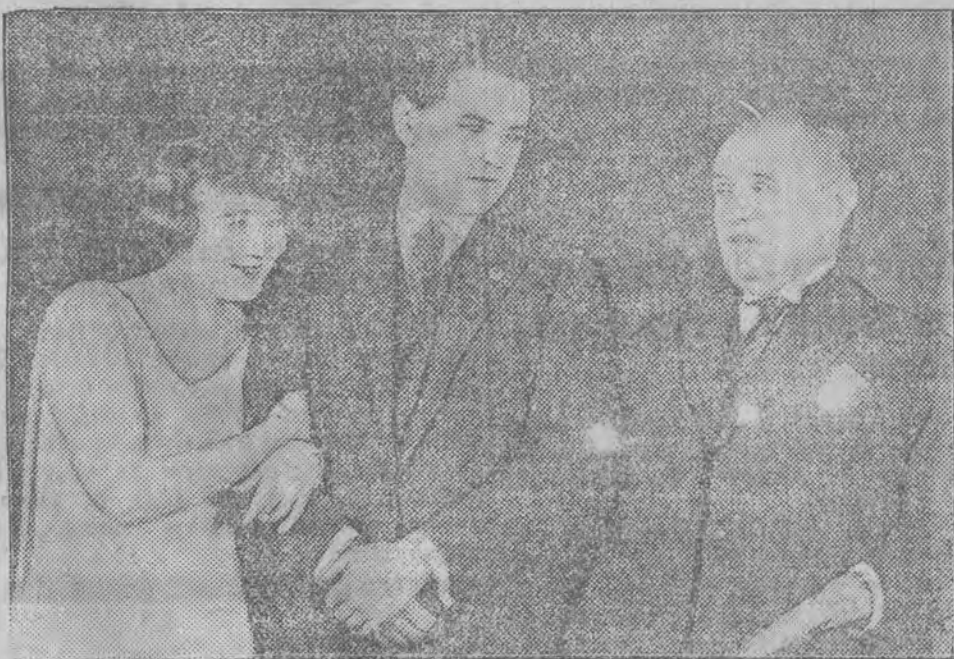
nym, lecz przedsiębiorcy nie chcą zawierać umów.

Zebrani nawoływali zarząd związku, by ponownie domagał się u pracodawców zawarcia umów w przeciwnym razie robotnicy budowlani gotowi są przystąpić do strejku.

Co się tyczy zięgagrowania związków, przez p. Skrzywana, to postanowiono podjąć interwencję w magistracie. (b)

Wielki turniej humoru.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 15 marca o godz. 12-ej w poł. odbędzie się w sali Filharmonji wesoły poranek, który stanowić będzie wielki turniej humoru a wezmą w nim udział najwybitniejsi artyści teatru „Qui Pro Quo” z Warszawy, mianowicie: Jerzy Boruński, Walerj Jastrzębiec, Ludwik Lawiński, Marjan Rentgen, Konrad Tom oraz artysta teatru miejskiego Michał Znicz. Na program złożą się najaktualniejsze sketche oraz najnowsze szlagiery ostatnich programów „Qui Pro Quo”. Poranek ten będzie niewątpliwie prawdziwą rozrywką dla łodzian.

Scena z polskiego obrazu „Rywale”.
Bodo, Fertner i Gistedt w rolach głównych.

Dostępne dla wszystkich!

Na dogodnych warunkach!

Hurtowa i detaliczna sprzedaż

GRAMOFONÓW, PATHEFONÓW i PŁYT GRAMOFONOWYCH

najlepszych firm zagranicznych po cenach konkurencyjnych w firmie

„VERITAS” ulica Piotrkowska № 64 (w podwórzu). Tel. 4-76.

Na składzie stale największy wybór płyt operowych symfonji i ostatnich szlagierów shimmy, tango, foxtrottów i t. d. Pathefony poczynając od 75 zł.

Walka z głodem mieszkaniowym - nakazem chwili.

Ruch budowlany w roku bieżącym nie będzie ożywiony, chociaż część pożyczki amerykańskiej ma być na ten cel przeznaczona.

Pomimo likwidacji znacznej liczby przedsiębiorstw i opróżnienia wskutek tego kilkuset lokali, głód mieszkaniowy w Łodzi posiada jeszcze potworne rozmiary.

Ponieważ liczba mieszkańców w Łodzi uległa w porównaniu z lipcem u. r. nieznanym zaledwie odchyleniom przy czynu tego stanu rzeczy szukać należy 1) w rujnowaniu w czasie w czasie wojny, bądź przez działania wojenne, bądź wskutek nieprzeprowadzenia remontu znacznej ilości lokali, 2) w zajęciu kilku tysięcy lokali mieszkalnych na pomieszczenia władz i urzędów oraz dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

Walka z głodem mieszkaniowym powinna się odbywać więc na dwóch platformach: pobudzaniu ruchu budowlanego i przeciwdziałania ruinie lokali mieszkalnych.

Na inicjatywę prywatną w roku bieżącym liczyć absolutnie nie można, — drożyzna kredytowa oraz brak gotówki stwarza dla ruchu budowlanego tak niepomyślne konjunktury, że nawet perspektywa wysokiego oprocentowania włożonych kapitałów, w postaci pełnych stawek przedwojennych komornego nie zdoła pobudzić inicjatywy prywatnej do inwestowania tak drogiej dziś kapitałów w budowlę.

Nie można również pokładać zbyt wielkich nadziei na pomoc finansową rządu, aczkolwiek bowiem część pożyczki amerykańskiej przeznaczona jest na ożywienie ruchu budowlanego, to część jej dla Łodzi otrzyma zapewne magistrat, który całkiem niedwuznacznie zażądał przyznania mu pożyczek z tych sum.

Nie doprowadzi również do celu po-

datek od placów niezabudowanych, który raczej będzie w skutkach swych dodatkiem fiskalnym.

Wobec tego walka prowadzona musi być w ramach niedopuszczenia do pogłębienia się głodu mieszkaniowego.

Najracjonalniejszym środkiem byłoby wydanie przez władze miejskie ustawy o przymusowym obowiązku naprawy domów.

Przepisy te winny nadawać władzom miejskim prawo zakazu rozbioru domów zniszczonych oraz nakazu wykonania niezbędnego remontu, przyczem w razie niewykonania tego nakazu remontu dokonywałyby władze miejskie na koszt właściciela.

Władzom miejskim winno przysługiwać prawo zakazu rozbioru domów mieszkalnych, które są w stanie nadają-

cym się do użytku lub mogą być do tego stanu doprowadzone po dokonaniu remontu.

Przepisy te powinny unormować sprawę zamiany charakteru domu mieszkaniowego na lokal przemysłowy i handlowy, przyczem ideą przewodnią tej ustawy winno być przeciwdziałanie zmniejszaniu się liczby lokali mieszkalnych.

Podobne przepisy zostały już opracowane przez magistrat warszawski i już w najbliższym czasie mają wejść w życie.

Przepisy takie stanowiłyby potężną broń w walce z głodem mieszkaniowym, to też władze komunalne winny wypełnić tę lukę w ustawodawstwie komunalnym i wydać odpowiednie statuty.

—ta—

Jak się pozbyć zmartwień?

Wiem o tem, że macie zmartwienia. Któż dziś nie ma zmartwień w Łodzi?

Od maleńkiego berbecia, który cały dzień biega po podwórku, nie mogąc znaleźć polamanego guzika, do największego potentata przemysłu łódzkiego, nie mającego gotówki na zapłacenie weksli (wszystko jedno: potentat czy przemysł) — wszyscy mają dziś zmartwienia.

I pytacie z pijanym hałasem, wracając z maskarady, co zrobić, żeby pozbyć się wszystkich zmartwień, gdzie znaleźć potrzebny spokój, w jaki sposób zdobyć szczytę humoru, wiosenną pogodę ducha i wesołość.

Gdzie znaleźć lekarza na zmartwienia? W której lecznicy kasy chorych: czy na Piotrkowskiej, czy na Karoka?

Jaki aptekarz preparuje cudowny e-fiksir, usuwający troski codzienne, powszednie bóle kieszonkowe i rodzinne zmartwienia?

Ponieważ nikt z medyków nie pokusił się o pracę w tej dziedzinie, pozwolę sobie pierwszy zainaugurować krótki i treściwy wykład o leczeniu zmartwień:

— Zmartwienia najskuteczniej leczyć sugestją. Wyobrażam to sobie w ten sposób:

Przychodzi do mnie pacjent i powiada:

— Panie, mam zmartwienie!
— Pan się myli — odpowiadam spokojnie, zapalając papierosa. Jeżeli się ma pod ręką pianino, gramofon albo inny instrument muzyczny, może w celu wykazania obojętności zagrać ni z tego, ni z owego rapsodję węgierską Liszta.

Najczęściej pacjent po wysłuchaniu muzyki zapomina o swym zmartwieniu, gdyby jednak w żaden sposób zapomnieć nie chciał, można, a właściwie należy użyć pewnej siły zwanej przez ludzi inteligentnych sugestją.

Proceder ten ma następujący przebieg. Pacjent jest nie ustepliwy i mówi:
— Panie, mam zmartwienie!
— Pan nie ma zmartwienia!
— Powiadam, że mam zmartwienie!
— Powiadam panu, że pan niema zmartwienia!

Gość w dom — Bóg w dom.

W eleganckim świecie przyjęty jest zwyczaj składania wizyt.

Wiadomo przecież że „gość w dom, Bóg w dom” — każdy się więc cieszy, gdyż woli mieć w mieszkaniu Boga niż sekwestratora.

Szpeciólnie mile i sympatycznie witają gości panie służące.

Każda Kasia, Marysia, Stefa albo Stasia chętnie przyjmuje gościa w kuchni, szczególniej jeśli to jest starszy żołnierz z dwiema naszywkami lub strażak z miedzianym hełmem.

Służąca państwa K. — Stefania Milek w czasie nieobecności swych chlebobawców zaprosiła do mieszkania liczne towarzystwo, składające się z pięciu służących z tego samego domu, i czterech cywilów (Trudno — na bezrybiu i rak ryba).

Co oni tam robili — tego nie powiem bo nie wiem, a gdybym nawet powiedział, teżbym nie wiedział.

Zabawa skończyła się jednak tem, że zginęły dwie srebrne łyżeczki, ręcz-

nik i funt mydła.

Przeprowadzone śledztwo ustaliło, że kradzież popełnili dwaj „znajomi” Stefanji Milek — Henryk W. i Eugeniusz Z.

Przeprowadzona rewizja w mieszkaniu amatorów cudzej własności ustaliła, że skradzione rzeczy są w ich posiadaniu.

Obaj winowajcy do winy się nie przyznają.

Pili wódkę, tańczyli, skakali — ale co do tego, żeby coś buchnąć — mowy nawet nie było.

Świadek Stefanja Milek stwierdza również, że jej znajomi są „uczciwymi robotnikami”, bo ona z „takiemi fajtami pami” co to kradną w cudzych mieszkaniach (a nie we własnych, przyp mój) nie zadawałaby się wcale.

Sąd uznał jednak winę za dowiedzioną i skazał każdego z oskarżonych na miesiąc aresztu.

Juris.

„Co każda panna musi wiedzieć przed ślubem!”

Pomysłowy właściciel księgarni zrobił na tym tytule doskonały interes.

Dzienniki holenderskie opowiadają na stepującą historyjkę:

Pewien skromny księgarz dokładający wszelkich wysiłków, aby utrzymać interes swój przy życiu, wpadł na pomysł który uczynił z niego odrazu człowieka zamożnego.

Oto, pożyczwszy nieco pieniędzy od przyjaciela, podał do dzienników następujące ogłoszenie: „Co każda młoda panna musi wiedzieć przed ślubem”? Pięknie o-

— Mam zmartwienie!
— Niema pan zmartwienia!
— Mam!!
— Nie!
— Mówię, że mam!
— Pan nie ma!
— Tak!
— Nie!
W końcu albo pacjent warjuje, zapominając oczywiście o wszystkich zmar-

prawiona książka o 150 kartach druku. Wysłał ją pod opaską, po otrzymaniu 2 guldenów 50 centów”. Tu następował adres wydawcy.

Ogłoszenie miało taki skutek, że z całej Holandji zaczęły napływać przekazy pocztowe do sprytnego wydawcy. Trwało to całe tygodnie, a poczta miejscowa musiała wyprawiać całe kosze intrygujących młode panny książki do najodleglejszych wiosek holenderskich.

twieniach, albo ja warjuje, co ostatecznie nie bardzo zmienia wysmukłą postać rzeczy.

Gdyby jednak ani jedna strona nie zdradzała tendencji via Kochanówka można wyżej przytoczoną rozmowę powtórzyć tyle razy, ile się komu żywnie podoba — za skutek ręczę słowem honoru.

Bywają jeszcze inne sposoby lecze-

W Bostonie wystawiają obecnie pomnik lotu dokoła świata, którego projekt powyżej reprodukujejmy.

Miljon osób dziennie bywa w kinach Nowego-Jorku.

Według danych statystycznych nowojorskiej komisji kinowej (Motion Pictures Commission) w obrębie stanu New York przeciętnie bywa co dzień milion osób w kinematografach tego olbrzymiego miasta. Nic dziwnego, że przy takiej frekwencji, wszystkie kina są pełne, a niemal codziennie powstają nowe, coraz wspanialsze...

Czytajcie „Republikę”.

nia zmartwień. Jeżeli naprzykład ktoś ma zmartwienie z powodu braku gotówki — najlepiej jest pożyczyc mu pewną sumę na niepewne oczywiście oddanie. Jeżeli ktoś ma zmartwienie na tle erotycznym — powinien się natychmiast zastrzelić na śmierć — innej rady medycyna narazie nie wynalazła.

Bolski.

RESTAURACJA i KAWIARNIA
„TEATRALNA”

wł. St. ENGLER. Od dziś, codziennie.

Kagan-Gold-Kataschek

ZESWOIM ZNAKOMITYM ZESPOŁEM

Najmodniejszy JAZZ-SALONOWY, oraz najnowsze atrakcje taneczne.

Dyrekcja artystyczna: WILLIAM VERKAY Campione Italiano di ballo, dawniej dyrektor dancingu „Bristol” w Warszawie.

Piękna pani z czekoladką.

Przykra przygoda hotelarza włoskiego.

Uspiono go i zrabowano mu 350.000 lirów.

Niezwykle celnego napadu złodziejskiego dokonano ostatnio w pociągu po śpiesznym między Medjolanem a Veroną.

Pociąg ten, wychodzący z Medjolanu o godz. 12-ej w nocy, staje w Veronie około 3-ej nad ranem; bywa on zwykle przepełniony. Kilka dni temu, po przybyciu do Verony, odczepiono wagon idący z Medjolanu wprost do Meranu i przyczepiono do właściwego pociągu.

Konduktor Attilio Adamoli, na chwilę przed sygnałem odjazdu, wszedł do wagonu dla kontroli podróżnych. W klasie II i III znalazł wszystko w porządku, w klasie I zaś jeden przedział był ciemny i miał spuszczone firanki. Adamoli otworzył przedział, ale natychmiast cofnął się przed wydobywającą się z niego wonią chloroformu.

Gdy zapalił światło, ujrzał na jednej z ławek pogrążonego w głębokim śnie pasażera. Podróżny ów miał pod nosem kłębek waty przepojonej chloroformem. Żakiet i kamizelka leżącego były porozpinane, a stojąca obok walizka otwarta. Konduktor wszczął alarm, pobiegł po policję i zawiadomił o wypadku jadących tym wagonem podróżnych. Odjazd pociągu wstrzymano. Obecny na peronie agent śledczy i policjanci przemieśli śpiącego ciągle pasażera do sali restauracyjnej, gdzie poczęto go cucić. Wszystkie środki użyte do rozbudzenia go okazały się bezskuteczne i dopiero sprowadzony lekarz zdołał obudzić uspiętego.

Nazywa się on Maris Ruppe i jest właścicielem hotelu Adria w Tryjeście. Jechał z Medjolanu do Meranu, gdzie zamierzał kupić hotel.

Miał przy sobie 350.000 lirów na zadatek zaszyte w kieszeni od kamizelki. Pieniądzy tych ku wielkiej rozpaczy nie znalazł. Portfel zaś jego, znajdujący się w tylnej kieszeni spodni był nietknięty. W portfelu znajdowało się tylko 500 lirów, karty wizytowe i kontrakt kupna hotelu. Ruppe opowiada, że na dworcu w Medjolanie rozmawiając z jednym z przeprowadzających go przyjaciół, wyraził radość, że udało mu się kupić ów hotel w Meranie i że właśnie odwozi zadatek. Niedaleko od nich stała wówczas piękna kobieta, która, jak Ruppe, raz sobie przypomina, uważnie przyglądała się rozmowie.

Gdy Ruppe wszedł do przedziału, wyjątkowo tego wieczora pustego i położył się na ławce, weszła po chwili do przedziału ta sama osoba. Usadowiwszy się naprzeciw Ruppe'go otworzyła koszyczek z jedzeniem. Ruppe, jako dobrze wychowany mężczyzna, wstał na-

tychmiast i rozświetlił przedział w którym poprzednio zagasił światło. Paniienka uśmiechem podziękowała i poczęstowała grzecznego sąsiada czekoladką.

Ruppe poprosił o pozwolenie położenia się i po chwili zasnął snem kamienym.

Co się później stało nic nie pamięta. Jadąca w sąsiednim przedziale pani która wsiadła w Desenzano, opowiada, iż potrącona została wsiadając do wagonu przez młodą osobę wyskakującą szybko z pociągu w Desenzano.

Na stacji oczekiwał na ową pannę jakiś młody człowiek. Widziała ona jak para ta szybkim krokiem opuściła stację. Ruppe jest pewny, że w czekoladzie znajdował się jakiś środek nasenny, gdyż po zjedzeniu jej opanowała go odrazu senność.

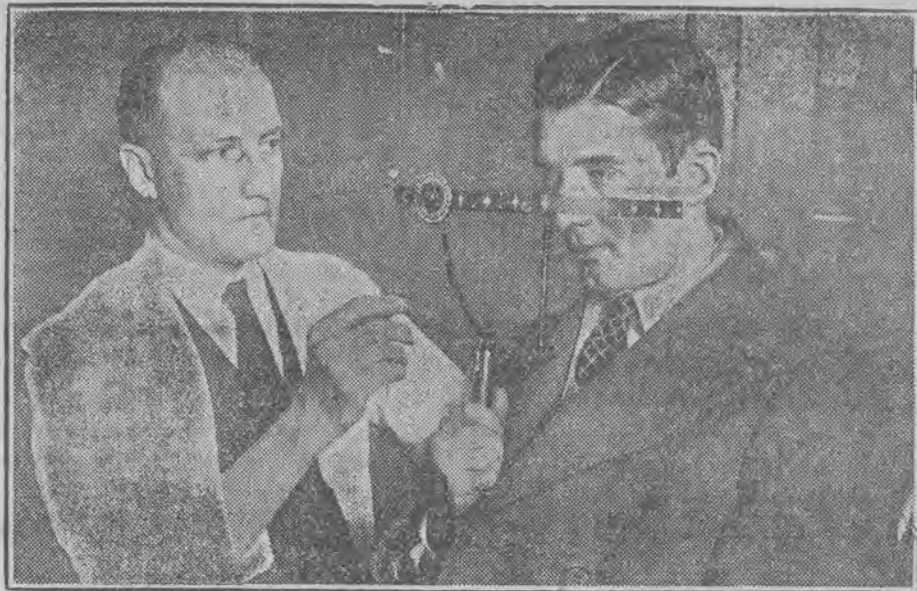
Policja z Veroni zarządziła energicznie pościg za ową parą złodziejską Okradziony właściciel hotelu musi powrócić do Triestu i tam czekać na rezultat poszukiwań.

Podobno para ta należy do międzynarodowej szajki złodziei kolejowych.

Policja włoska zamierza poprzybliżać we wszystkich wagonach ostrzeżenie, aby podróżni nie przyjmowali nic od osób nieznanymi, a znajdujących się z nimi w wagonie. Specjalnie podróżni będą przestrzegani przed papierosami i cukierkami.

Górnik George Campbell Carson, który po 18 latach wygrał proces z wielkim koncernem górniczym który eksploatował bezkarnie jego wynalazek. Odszkodowanie wynosi... 20 milionów dolarów

W Ameryce ćwiczą obecnie szoferów w sztuce dostrzegania szczegółów na daleką odległość. W tym celu skonstruowano specjalny aparat, który wyrabia wzrok na odległość 100 stóp.

Mężczyzna w „wieku niebezpiecznym”. „40” jest okresem przełomowym w życiu mężczyzny.

Nie kobieta, lecz właśnie mężczyzna wstępuje z 40 rokiem życia w wiek niebezpieczny. Tak przynajmniej twierdzi lekarz wiedeński dr. Schulhof. Mówi on „Mężczyzna, kończący 40 rok życia nie czuje się z reguły jeszcze starym, ale na jego głowie czas jednak wypisał już jego lata. Włosy mu się znacznie przerzedziły, siła wzroku uległa znacznemu osłabieniu, odczuwa bóle głowy i zaburzenia nerwowe. Są to wszystko skutki lat 40.

Z 40 rokiem życia pojawiają się pierwsze oznaki starzenia się. Mężczyzna 40-letni nie wbiega już szybko na schody, a serce jego również zaczyna się nieco buntować. Jestto wynikiem pierwszych przemian, jakie następują w naczyniach krwionośnych. Po czterdzieste mężczyzna spostrzega, że żołądek jego już pewnych rzeczy strawić nie może, że nie znośi już przeładowania, a szczególnie alkoholu.

Mężczyźni pałacy tytoń po przekroczeniu 40 roku życia spostrzegają starzenie się swoje już choćby po tem, że nie mogą tak dużo palić papierosów jak przedtem. Nie da się zaprzeczyć, że w 40 roku życia występują pierwsze objawy zwąpnienia naczyń krwionośnych, a nikotyna jest właśnie trucizną dla tych naczyń. Palacz jednak nie chce tego uznać nawet wówczas, gdy jest lekarzem. Jak bowiem odzwyczaić się od palenia? Stopniowe odzwyczajanie się

nie prowadzi do celu, trzeba odrazu całkowicie zerwać z tym nałogiem.

W 40 roku życia mężczyzna zaczyna także objawiać skłonność do hypochondrii. Wiele chorób powstaje jednak w wyobraźni takiego mężczyzny. Wmawia on w siebie choroby, co oddziaływanie na stan jego psychiczny. 40-letni mężczyźni mają zwyczaj badać codziennie swój puls, obserwować uderzenia serca, a kiedy jednak naprawdę poważnie zachorują, to zazwyczaj zbyt późno zasiągają pomocy lekarskiej. Tak jest, 40 rok życia jest dla mężczyzny wiekiem niebezpiecznym. Pod tym względem mężczyzna jest upośledzony w stosunku do kobiety.

Królowa belgijska obcięła sobie włosy.

Królowa belgijska wystąpiła wobec swoich dam dworu z propozycją obcięcia włosów. Damy dworu odmawiały ją od tego kroku, bowiem uważały, że królowa nie powinna tak bezwzględnie poddawać się modzie. Jednakże pewnego dnia zjawiała się królowa pośród nich z obciętymi włosami. Wobec tego wszystkie damy dworu musiały naśladować królową.

JERZY RZECKI.

57

Kryminalny romans kinematograficzny.

Gdy zabrakło Jędrka, stanowisko „swego” przez pewien czas pozostawało zupełnie nieobsadzone. Mańka nie mogła się zdecydować zastąpić go kimkolwiek, gdyż bała się rozczarowania, drżała na myśl, że, gdyby porównanie wypadło na korzyść następcy Jędrka, zagryzą ją wyrzuty sumienia, a raczej prosto żal, że z własnej woli pozbyła się tak wspaniałego „swego”.

Jednakże zauważyła, że nieobsadzenie tego stanowiska wywołuje zbyt ożywione poruszenie w jej szeregach. Zbyt zażarte zaczęły się toczyć walki o objęcie tego szacownego stanowiska. Jednocześnie i ona sama odczuwała potrzebę zastąpienia Jędrka przez kogokolwiek, gdyż brak tego zaczynał dręczyć ją coraz dotkliwiej. To też ostatecznie zde-

cydowała się na jednego ze swych kompanów, który zdawał się nie brać udziału w walce o tak pożądaną godność. Namyslała się przez chwilę. Nie mogła wahać się dłużej, albowiem walka o stanowisko „swego” zaczęła przybierać rozmiary coraz groźniejsze. Doszło do tego, że szeregi jej zaczęły rzędnąć, gdyż jedni domniemanej kandydatki prosto wyrzynały drugich. Ponieważ zaś wogóle rywalizowały o godność tę jedynie jednostki najprzydatniejsze, sytuacja więc zaczęła się stawać prawdziwie niebezpieczną.

To też Mańka nie namyslała się dłużej. Bolek Tarczyński został wybrańcem losu. Był to trzydziestoparoletni, bardzo przystojny mężczyzna, były wojskowy, który przez wiele lat wojny odzwyczaił

się od jakiegokolwiek systematycznej pracy. Nie mógł też już do niej powrócić. Zwykłą koleją losu dostał się w szeregi Mańki. Specjalnie wszakże nie marzył o stanowisku „swego”. Miał zresztą kochankę, jak ją nazywał „narzeczona”, paniąkę dosyć przyzwoitą, która przez pewien czas była ekspedjentką u Wedla. Ponieważ Bolek obecnie „zarabiał” niezgorzej, rzuciła więc posadę. Mańka kiedyś przypadkowo ujrzała ją, spotkała ich bowiem razem podczas przechadzki w Łazienkach. Bolek wówczas nisko i z szacunkiem pokłonił się swej Naczelniczce, towarzyska zaś jego spojrzała na nią z wyrazem twarzy niepozbawionym pewnej ironicznej pogardy. Ubodło to już wówczas Mańkę, lecz po chwili zapomniiała o tem.

Przypomniało jej się to teraz dopiero, gdy robiła przegląd swych szeregów, w celu wybrania nowego „swego”. Ponieważ z jednej strony Bolek podobał się jej najbardziej ze wszystkich kandydatów, a z drugiej strony chciała zemścić się na jego kochance za owo obraźliwe spojrzenie, postanowiła właśnie Boleka uczynić „swym”. Poszło jej to łatwiej niż się spodziewała. Zawezwała Boleka do siebie pod pretekstem powierzenia mu jakiejś misji. Podczas audjencji szybko przestała mówić o zmyślnym poleceniu, które mu chciała jakoby dać, natomiast poczęła ośmielać go i lasić sie-

ku niemu. Bolek, oczywiście, nie był w stanie oprzeć się upojnemu czarowi Mańki...

I już po fakcie dopiero Mańka zwierzywszy się Bolkowi ze swych zamiarów, zapytała go:

— Ale coż powie na to twoja narzeczona, ta przemilla szatynka z którą cię kiedyś spotkałam w Łazienkach? Czy biedactwo zniesie ten cios..

— O to mniejsza — odparł Bolek — tembardziej, że właśnie przed paru dniami zerwaliśmy ze sobą..

— Czyżby? — zapytała Mańka, mocno zdetonowana — a o coż to wam poszło?

— Oddawna się już na to zbierało — odparł Bolek — grymasiła, domagała się ślubu, jednocześnie kokietowała innych mężczyzn.. Kto wie, czy nie zdradzała mnie. Więc wolałem przeciąć węzeł.

Mańka była zła, że jej zemsta trafiła w próżnię. Przez pewien czas myślała nawet, czyby nie zrezygnować z Boleka. Wybór jego stracił bowiem dla niej dużo uroku. Z drugiej strony wszakże doszła do wniosku, że lepszemu narazie niema, a ktoś być musi już prosto dla porządku.

Ale dla nikogo dotychczas ze „swych” nie miała Mańka mniej sentymentu. Nie też dziwnego, że uwaga jej wkrótce już w inną zwróciła się stronę.

(d. c. n.)

Skradziony brylant

Tłumaczył B. F.

Ilustrował St. Dobrzyński.

Giuseppe Lestrowa otworzył drzwi swego mieszkania, wszedł do gabinetu i padł na fotel znudzony, pełen złości...

Sto razy postanawiał nie grać więcej w pokierał

Oczywiście dziś grał znowu. Przegrał wszystkie pieniądze, jakie miał w kieszeni. W niedzielę znowu pójdzie!

Nagle cofnął się przerażony.

— Co tu się stało? Kto tu był?...

Szufflanki biurka były otwarte. Na podłodze leżało w nieładzie mnóstwo pa pierów, listów, dokumentów...

Ręką sięgnął w stronę dzwonka. Gdzie jest ten łotr?

— Marcinie, — zawołał — Marcinie!

— Proszę się nie fatygować... — rozległ się spokojny głos męski w pobliżu biurka — pańskiego służącego, Marcina, niema w domu...

Po raz drugi tego wieczoru Giuseppe Lestrowa stracił grunt pod nogami i czuł że ciarki przebiegają mu po plecach.

Z oddalenia kilkunastu kroków patrzyła mu prosto w oczy czarna lufa nastawionego rewolweru. Z przepastnych mroków pokoju wyłoniła się po chwili wysoka postać zamaskowanego mężczyzny.

— Dobrze. Jedźmy dalej. A więc w sobotę o godzinie 5 był pan u hr. Noli. Marcin, pański sługa, udał się do przydrożnej karczmy... Grał do późnej nocy. Panie odeszły... Zostali tylko... Może pan dokończy? Proszę bardzo.

— Nie rozumiem — dziwił się Lestrowa — POCO to wszystko?

— Proszę, niech pan skończy.. Kto został u hrabiny Noli, gdy panie odeszły?..

— Kto został? — Lestrowa zamyślił się — Literat Strakow, który czytał nam swą powieść... Kadomy — szaradzysta i autor rebusów w różnych pismach... Sieveking — muzyki i polityk — van Reel, który zapewniał wszystkich, że za tydzień wybuchnie nowa wojna europejska i cały świat wyskoczy ze swych orbit. To wszystko.

— Zapomniał pan dodać, że hrabina, Nola mieszka w tym samym hotelu tuż obok pana w drugim pokoju... Macie wspólny balkon... Prawda? Wrócił pan do domu i potem przez balkon dostał się pan do sypialni hrabiny, prawda? Był pan tam dwie godziny...

Lestrowa uśmiechnął się

Lestrowa drgnął. Sytuacja stawała się coraz groźniejszą.

— Jeszcze pięć minut! — zwrócił uwagę złoczyńca.

Lestrowa nie słyszał tych słów. Natężył umysł, wyprężył swą wolę do ostatniego nerwu, szukając wyjścia z tej niedwuznacznej sytuacji.

— Trzy minuty!

— Zaraz.. zaraz.. — bronił się Lestrowa — Przypomnę sobie. Kto mógł skraść ten brylant

— Dwie...

— W tej chwili... Zaraz...

— Jeszcze minuta!

— Zafatwmy tą rzecz spokojnie — rzekł Lestrowa — Odłóż pan rewolwer. Już wiem kto skradł brylant.

— Nie oszuka mnie pan w ten sposób.

— Jeżeli sprawa to panu przyjemność — proszę — strzelaj pan! Ale przedtem musi mnie pan wysłuchać. Przedemną był już ktoś w sypialni hrabiny Noli. Znalazłem bowiem na balkonie, wracając do swego pokoju — tę oto fajeczkę...

Lestrowa pokazał nieznanemu leżącą na biurku fajkę.

— Chodzi tylko o to — ciągnął Lestrowa — do kogo ta fajka należy...

Złoczyńca słuchał go uważnie.

— Było nas czterech tego wieczoru. O tem już mówiłem. Zbadajmy tę rzecz gruntownie. A więc pierwszym właścicielem fajki mógł być Sieveking... Ale ja go znam dobrze... Fajka jest zniszczona, widać, że często była używana. A Sieveking pali bardzo mało. Cierpi na bóle głowy i ma rozstrojone nerwy. A więc z pewnością fajka do niego nie należy. Pozostaje jeszcze Strakow, Kadomy i van Reel.

Lestrowa odetchnął głęboko.

— Drugim kandydatem na sprawcę kradzieży i jednocześnie posiadacza brylantu oraz właściciela fajki jest — Strakow. Widzi pan, koniec fajki w tem miejscu jest odgryziony. A więc człowiek który fajki tej używał musiał mieć nietylko zdrowe nerwy ale nawet zdrowe zęby. Wiem jednak, że Strakow ma wszystkie zęby sztuczne. A więc ta kan dydataura również odpada.

— Pan bardzo rozsądnie mówi — za uważył złoczyńca, uśmiechając się.

— Cieszy mnie pańska uwaga. Aje jedźmy dalej: fajka jest ogromnie zniszczona, zaniedbana... Prawdopodobnie jej właściciel jest również niedbały i lekkomyślny... Jeżeli chodzi o van Reela — znanego doskonale — człowiek ten zdziwia wszystkich swą starannością. Ta fajka nie należy do van Reela!

— Więc do jakiego wniosku pan doszedł? — zapytał zniecierpliwiony złodziej.

— Właścicielem tej fabryki jest Kadonny... On wobec tego skradł również brylant hrabiny — rzekł uroczyście Lestrowa.

— Dobrze... — zgodził się złodziej. — Przypuśćmy, że pan ma rację — przypuśćmy, że Kadonny posiada skradziony brylant... W jaki sposób ja go otrzymam?... Nie wyjdę stąd dopóki ten brylant nie będzie w moim posiadaniu! — i złoczyńca znowu wycelował rewolwer prosto w skroń swemu rozmówcy.

— Jest na to prosty sposób — wysię do niego list przez służącego.

— Tu nikt nie może wejść... Chce pan list posłać?... Proszę bardzo... Na dole czeka mój kolega — on tę sprawę zafatwi.

Złodziej gwizdnął i po chwili z balko-

nu wszedł przez okno do pokoju drugi zamaskowany mężczyzna.

Obydwaj koledzy porozumieli się głośno.

— Niech pan pisze! — rozkazał pierwszy.

Lestrowa wziął pióro i zaczął pisać:

— „Paweł Kadonny, Severusstr. 36. —

Daj pan

oddawcy niniejszego skradziony brylant u hrabiny Noli.

Inaczej być nie może. Pan jest posiadaczem skradzionego brylantu.

Jeżeli pan brylantu nie odda,

albo zacznie krzyczeć — czeka pana śmierć.

Giuseppe Lestrowa.

Gdy towarzysz znikł, pierwszy złoczyńca usiadł na krześle i zapanowała cisza.

— Już dziesięć minut — rzekł złodziej. — Dlaczego on nie wraca... Przecież pański przyjaciel Kadonny mieszka stąd niedaleko...

— Nie wiem właściwie dlaczego on nie wraca...

— Może to była zasadzka?... Co?! —

— Może... — odrzekł spokojnie Lestrowa.

— Pan znowu żartuje?... — Mam już

tego dość! — krzyknął złoczyńca wskakując z krzesła i celując rewolwerem prosto w skroń.

Lestrowa zagryzł wargi. Szybkim ruchem wyciągnął z fajki przedmiot i rzekł.

— Proszę... Tu jest brylant...

Złodziej spojrział zdumiony. W ręku Lestrowy iskrzył się wielki, drogocenny kamień.

— Nie rozumiem — bąknął, opuszczając broń. — Po co więc pan pisał ten list?... Po co pan posłał do swego przyjaciela?...

— Słuchaj pan... Od pierwszej chwili, gdy pana widziałem — byłem pewien, że ten brylant jest u mnie w pokoju... Ta fajka bowiem nie należy do Kadonny'ego...

— Nie?! Więc do kogo?

— Jest to fajka mojego służącego... Marcina... On właściwie potajemnie skradł brylant i wracając z karczmy wszedł przez balkon do domu...

— Po co więc pan tracił czas na pisanie listu? — dziwił się ciągle złodziej.

— Ach, to drobnostka... Mówiłem panu, że mój przyjaciel Kadonny jest szaradzystą... On nie tylko komponuje szarady, ale umie je również czytać... A mój list był właściwie taką szaradą... Pierwsze litery każdego wiersza tworzą słowo: „Policja”. Rozumie pan! Weź pan broń! za panem od dwóch minut czekają dwaj agenci policji kryminalnej!

Złodziej szarpnął się, krzyknął, lecz

dwójce silnych ramion schwyciło go w swe kleszcze...

— Brawo!... — krzyczał Lestrowa — Kadonny tyś też przyszedł?... Dziękuję ci, doskonale mnie zrozumiałeś!... Brawo!...

Koniec

— Na litość boską, kto pan jesteś? — zawołał Lestrowa, cofając się bojaźliwie w tył fotelu.

— Byłem przygotowany na powyższe pytanie — odrzekł nieznajomy, nie wypuszczając rewolweru z ręki. — Zanim jednak dam panu odpowiedź, pozwól pan, że mu wyrażę słowa największego uznania za spokojne przyjęcie bądźco-bądź niepospolitego gościa, za którego mam prawo chyba siebie uważać... Postępuje pan nader rozsądnie, gdyż mój rewolwer nie znoś przeciwnów...

— Skąd się pan wziął?... Pokaż pan twarz?... — bełkotał nie na żarty przestraszony Lestrowa.

— Zapewniam pana, że mnie pan nie zna... Widzimy się poraz pierwszy w życiu i może poraz ostatni... Kto wie? Ale przystąpimy do rzeczy, szkoda czasu. W sobotę był pan u hrabiny Noli?

— Tak...

— Grał pan w karty. Wstrętna rzecz. Czy wymienić sumę, jaką pan przegrał?

— Wolę, ażeby mi pan zaoszczędził tej przykrości.

— Ach, tak. Teraz rozumiem. Czytałem dziś w pismach, że w pokoju hrabiny popełniono kradzież. Skradziono jej

— Ze słów pańskich wnioskuję — drogocenny brylant...

— Jesteśmy już na właściwej drodze. mówił dalej Lestrowa — że pan mnie właśnie posadza o kradzież brylantu...

— Tak jest!

— Ach, tak! Teraz już rozumiem... Pan wówczas w nocy czatował pod balkonem. Potem dostał się pan do pokoju hrabiny — ale brylantu już nie było, prawda? Wobec tego przyszedł pan do mnie po brylant hrabiny Noli, co?

— Bez żartów, panie! Ten brylant jest u pana!

— Niestety, pan się myli. Brylantu hrabiny Noli nie posiadam.

Lestrowa wyciągnął się w fotelu i zapalił papierosa.

Złoczyńca zbliżył się do biurka, podsunął rewolwer swej ofierze i rzekł:

— Daje panu dziesięć minut czasu! O ile nie odda mi pan brylantu...

Międzynarodowe mecze foot-balowe. Polska gra z Turcją, Jugosławją, Czechosłowacją, Węgrami i Szwecją.

Biurow F.I.F.A. w Amsterdamie ogłosiło w tych dniach następujące terminy spotkań w piłce nożnej w roku bieżącym: 14 marca Walja z Irlandją, 15 marca Belgja z Holandją w Antwerpii, 21 marca Anglja z Walją (Amatorzy w Plymouth), 22 marca Włochy z Francją w Turynie, Austrja ze Szwecją w Wiedniu, 25 marca Węgry ze Szwajcarią w Budapeszcie, 29 marca Holandja z Niemcami w Amsterdamie, 4 kwietnia Szkocja z Anglią w Edinburgu, 12 kwietnia Polska z Turcją w Konstantynopolu, 19 kwietnia Jugosławja z Polską w Zagrzebiu, Francja z Austrją w Paryżu, Szwajcarią z Holandją w Bernie, 3 maja Holandja z Belgją

w Amsterdamie, Austrja z Węgrami w Wiedniu, 17 maja Portugalia z Hiszpanją w Lizbonie, 21 maja Węgry z Belgją w Budapeszcie, Francja z Anglią w Paryżu, 23 maja Polska z Czechosłowacją w Pradze, 24 maja Czechosłowacja ze Szwecją w Pradze, Szwajcarią z Belgją w Zurychu, 7 czerwca Polska z Węgrami w Warszawie, 14 czerwca Danja z Norwegją w Kopenhadze, 16 czerwca Hiszpanja z Włochami w Walencji, 12 lipca Polska ze Szwecją w Krakowie, 25 października Szwajcarią z Niemcami, 28 października Czechosłowacja z Jugosławją w Pradze, 28 marca 1926 roku Holandja ze Szwajcarią w Amsterdamie.

Olimpiada w Holandji pod znakiem zapytania.

**Rząd holenderski nie jest w stanie wyasygnować
milion guldenów.**

Amsterdam, 10 marca. Rząd holenderski jest przeciwny wyasygnowaniu miliona guldenów holenderskich na cele olimpiady. Specjalna komisja, która rozpatrywała tę sprawę, uważa sumę taką za wielką, zwłaszcza wobec panującego w Holandji bezrobocia. Holenderski komitet olimpijski lęka się,

że sprawa ta trafi w parlamencie na zdecydowany opór partji chrześc.-protest., katolickiej i pewnej części socjalistów. Jeżeliby igrzyska olimpijskie nie odbyły się w Holandji, to Ameryka podjęłaby się zorganizowania ich w Los Angeles. W tym drugim wypadku Polska nie wzięłaby udziału w Olimpiadzie.

Mistrz Uruguay'u zdobył 1580 bramek.

Najsilniejsza drużyna piłki nożnej z Uruguayu Nacional Klub, przybyła dnia 28 lutego do Geny, a następnie zamieszkała w Paryżu, gdzie oddaje się po podróży pilnemu treningowi.

Drużyna Nacional Clubu przybyła z 23 graczami, w liczbie których 8 reprezentowało Uruguay na olimpiadzie w Paryżu.

Nacional Club istnieje od 1900 r. i od tego czasu prawie rokrocznie jest zdobywcą mistrzostwa krajowego. Dotychczasowy bilans przedstawia chlubne dane wyników tegoż klubu. I tak zwycięstw odniosł dotychczas Nacional Club 489, przegranych 120, strzelonych bra-

mek posiada ogółem 1580.

Uruguajczycy zabawią w Europie 3 miesiące, wobec czego wielu amatorom kontynentu nasywa się pytanie, czy gracze, którzy na tak długi okres mogą porzucić swoją pracę zawodową, są amatorami piłkarskimi.

Na dyskretne zapytania w tym kierunku, słynny pomocnik negr Andrade zakłada się na wszystkie świętości, że on i jego koledzy, są czystymi amatorami.

Możliwość poświęcenia tak długiego czasu dla podróży sportowych uzasadniają uruguajczycy tem, że są ludźmi samodzielnyimi, kupcami i dobrze sytuowanymi.

Walki francuskie w cyrku.

Hawliczek był niewinnym barankiem wobec swego rodaka Swatona.

"Zaden z atletów nie będzie walczyć z brutalnym czechem" — oświadczył wczoraj publicznie Jaago.

Karsch pokonał Loeviego, Wildman -- Noestrema.

Dziś jedna z najciekawszych walk turnieju: Wildman — Bryła-Sobieski, spotkanie decydujące.

W dniu wczorajszym zaszedł nienotowany w dziejach cyrkowych wypadek.

Mam tu na myśli oświadczenie Jaagi który po walce Swatona z Bartkowiakiem oznajmił profesorowi Arnoldowi, że nikt ze Swatonem walczyć nie będzie. Zrozumiałem chyba jest, że Jaago występował w imieniu wszystkich atletów.

Trzeba przyznać, że wystąpienie Jaagi było zupełnie na miejscu, gdyż Swaton walczył tak ordynarnie, że Hawliczek w porównaniu z nim był łagodnym barankiem.

Ordynarny czech ogłusza każdego przeciwnika uderzeniem głowy.

Podobnie działo się to z Szeligą, który podczas walki omdlał, takż los spotkał Loewy'ego.

Bartkowiak bronił się w ciągu kilku minut doskonale, wywołując swemi sztuczkami wybuchy śmiechu na widowni.

Swaton wprowadzony w nieopisany gniew mścił się na swym wczorajszym przeciwniku, posługując się nawet niedozwolonymi chwytami, w rodzaju podstawiania nóg, darcia za włosy i t. p.

Podczas przerwy zaszedł drobny na pozór wypadek, który spotęgował jednak gniew czecha.

Gdy Swaton wstał na chwilę z krzesła by nalać sobie trochę wody, stojący za nim Noestrem krzesło usunął. Swaton nie zauważył tego i chciał usiąść upadł jednak na ziemię oblewając się wodą.

Już w następnej minucie po przerwie, Swaton, jak baran zaczyna głowę "trigkać" przeciwnika.

Bartkowiak, wyprowadzony tym z równowagi, nie chce dalej walczyć, następuje dość ostra wymiana słów między Swatonem a arbitrem, czech nie chce zejść z areny, rozwścieczona publiczność ryczy: "Dać mu Karscha", wreszcie wystąpienie nowej pary kładzie kres wszystkiemu.

Wobec takiego stanu rzeczy, nie pozostanie Swatonowi nic innego, jak spakować manatki i wyruszyć wśląd za Hawliczkim.

Spotkanie Bartkowiak — Swaton, poprzedziła walka Petrowicza z Bayerem.

Pomimo, to, iż Petrowicz przewyższał Bayera siłą i wagą, umiał ten ostatni prowadzić walkę w ten sposób, że bardzo często był w ofensywie.

Było to jedno z najładniejszych spot-

kań obecnego turnieju, a walkę tą wykazał Bayer swe wysokie walory.

Petrowicz ma już ustaloną sławę jako technik i rutynista, lecz nie spodziewaliśmy się nigdy, żeby pomimo jego nadludzkiej wprost wysiłku, walka zańczyła się wynikiem remisowym.

W pierwszej parze przeciwko Loewy'emu, zamiast nieobecnego jeszcze Sudakoła który nie otrzymał dotychczas wizy polskiej wystąpi Gerhardt Karsch.

Herkules z gór Harcu miał dość łatwą robotę z Loewym, któremu formalnie nie dawał dojść do "głosu".

Od pierwszej chwili urwidacznia się przewaga Karscha, który choć zmęczony ostatnim spotkaniem z Pineckim znalazł dość siły na pokonanie Loewy'ego.

Te codzienne walki Karscha wpływają na niego również dodatnio, gdyż mając do czynienia z lepszymi od siebie technikami, mimowoli się uczy czegoś nowego.

Co się tyczy Loewy'ego, to był to jego ostatni występ, gdyż w dniu dzisiejszym opuszcza Łódź na zawsze.

Loewy w walce z Karschem sformował w pewnej chwili most, który Herkules przełamał z łatwością, ciężar swego ciała.

Walka trwała 6 minut. Decydujące spotkanie ostatniej pary było prowadzone w bardzo żywym tempie ze zmienną przewagą.

Pomimo przewagi fizycznej nie może zdobyć Wildman inicjatywy, a to dzięki ogromnej ruchliwości Finlandczyka, który sekundy nie stoi spokojnie.

Z biegiem czasu jednak, bardziej wytrzymały Wildman uzyskuje lekką przewagę i nareszcie w 26 minucie udaje mu się zwyciężyć Noestrema.

Dziś odbędzie się decydujące spotkanie dwóch potęg, Bryły Sobieskiego z Wildmanem.

Pozatem walczą: Weimura z Karschem, Bartkowiak z Szeligą i Sydakow z Noestremem.

Hockeyowa drużyna angielska.

Staraniem angielskiej kobiecej federacji sportowej wyjeżdża w maju b. r. do Afryki Południowej dla rozegrania meczów, organizowanych przez południowo-afrykańską federację kobiecą.

12.000.000 lirów

**zapłacono za włoskie pismo
sportowe.**

Pisma sportowe paryskie rozpisują się o powodzeniu, jakim cieszyło się pismo sportowe włoskie „La Gazzetta dello Sporto”. Gazetę założył niejaki P. Castamagna. Wychodziła ona początkowo 3 razy w tygodniu.

Pismo odkupił adwokat de Verzoni za 300.000 franków. W pięć lat później grupa sportowców z p. M. Colombo na czele odkupiła gazetę (dwa lata temu) za 2.000.000 lirów.

Obecnie gazeta przechodzi w ręce innej grupy Angelli Fiat), która zapłaciła za „Gazzetta dello Sporto” 12.000.000 lir.

W Monte-Carlo panie grają w tenisa z obnażonymi kolanami.

Elegantki, przepędzające sezon bieżący w Monte Carlo, wymyśliły nową modę sportową. Do gry w tenisa noszą pończochy zwinięte aż do kostek i sukienki krótkie, jak stroje kąpielowe. Panie zapewniają, iż strój ten jest do gier sportowych jedynie odpowiedni, na co zgadzają się fotografowie, którzy zdjęcia promoterek całymi tuzinami przygotowują za zamówienie miłośników sportu.

Bieg na przełaj słynnego klubu angielskiego „Thames South”.

Warszawa, dn. 11 marca.

PIERWSZA PRZEDGIELDA WARSZAWSKA.

Nowy York 5,16,5
Londyn 24,69
Paryż 26,47
Praga 15,38

DRUGA PRZEDGIELDA WARSZAWSKA

New York 5,18

PRZEDGIELD AKCJOWA.

Bank dla Handl. i Przem. 1 — 1,10
Bank Sp. Zarobkowych 12,25
Bank Zachodni 2,15 w pl.
Cegielski 0,62
Starachowice 2,25 — 2,23
Rudzki 2,08 — 2,09
Lilpop 0,99
Ostrowiec 7,50
Modrzejów 5,25
Żyrardów 12,30
Zawiercie 19,60
Węgiel 3,25—3,15

Ujednostajnienie systemu monetarnego na całym świecie.

Wielka akcja prezydenta Coolidge'a.

Waszyngton, 10 marca. Specjalna służba telegraficzna „Expressu” z ministrem skarbu w sprawie poczynienia odpowiednich przygotowań celem zwołania międzynarodowej konferencji gospodarczej, która w pierwszym rzędzie zajęła się kwestją ujednostajnienia systemu monetarnego nie tylko w Ameryce, ale również i w Europie. T. N.

Dochodzenie w komisji śledczej w sprawie afery Barmatów.

Barmatowie dostarczali zepsute środki żywności, za które otrzymywali słone ceny.

Berlin, 10 marca. Specjalna służba telegraficzna „Expressu” z ministrem skarbu w sprawie poczynienia odpowiednich przygotowań celem zwołania międzynarodowej konferencji gospodarczej, która w pierwszym rzędzie zajęła się kwestją ujednostajnienia systemu monetarnego nie tylko w Ameryce, ale również i w Europie. T. N.

Proces „Czeki” komunistycznej w Lipsku.

Zeznania oskarżonego Dinera

Lipsk, 10 marca. Proces „Czeki” komunistycznej, który trwa już od kilku tygodni przynosi codziennie nowe szczegóły o akcji wyrotowej prowadzonej w Niemczech przez komunistów.

Dziś zeznawał oskarżony Diner, który stwierdził, iż w grudniu roku 1923 otrzymał propozycję od partii komunistycznej objęcia służby kurjera.

Następnie kontrolował on czynności i zachowanie się podejrzanych członków partii.

Diener wyjaśnił jeszcze w jaki sposób przygotowywano szereg zamachów na wybitnych działaczy nacjonalistycznych i członków rządu.

Robotnicy czescy przeciwko zniesieniu podwójnych świąt.

Praga, 10 marca. Jak już donosiliśmy rząd czeski przedłożył w parlamencie projekt zniesienia drugiego dnia świąt Wielkiejnocy oraz Zielonych Świąt.

Przeciw powyższemu projektowi występują bardzo ostro organizacje robotnicze, które uważają zniesienie świąt, jako zamach na prawa robotnicze.

Zdaje się, że pod wpływem silnej opozycji posłów robotniczych rząd zmuszony będzie wycofać swój projekt zniesienia świąt.

P. S.

Wielki proces przeciwko amerykańskiemu trustowi naftowemu Sinclaira rozpoczyna się dziś w Moskwie

Moskwa, 10 marca. Jutro rozpoczyna się wielki proces przeciwko amerykańskiemu trustowi Sinclaira.

Rząd sowieński domaga się anulowania koncesji udzielonej trustowi Sinclaira rzekomo z powodu niedotrzymania warunków umowy.

Opozycja w Bułgarii wróciła do parlamentu i zadokumentowała swą obecność biciem w pulpity.

Białogród, 10 marca. W związku z wczorajszymi uchwałami opozycja wróciła dziś do parlamentu i brała już udział w posiedzeniu.

Wszystkie grupy opozycyjne występowyły solidarnie i protestowały, bijąc w pulpity przeciw powziętym uchwałom parlamentu bez udziału opozycji.

Nowy podatek na burżuazję w Rosji.

Moskwa, 9 marca. Rada komisarzy ludowych związku sowieckiego uchwaliła nałożyć nowy podatek mieszkaniowy na przedstawicieli „żywiaków niepracujących” specjalnie w celu zebrania środków na budowę domów robotniczych.

Represje prasowe w Turcji

Jak reaguje na nie prasa.

Paryż, 10 marca. Z Konstantynopola donoszą, iż rząd turecki, posługując się nową ustawą prasową, która w znacznej mierze kępuje wolność prasy skonfiskował wczoraj trzy najważniejsze dzienniki Konstantynopola.

„Tanin” donosi, iż w związku z temi represjami nie będzie więcej ogłaszał artykułów wstępnych.

MOBILIZACJA NAJMŁODSZYCH ROCZNIKÓW W TURCJI.

Konstantynopol, 10 marca. Władze wojskowe zarządziły mobilizację roczników, jakie objąć miały służbę w latach 1923, 24, 25 i 1926.

SALA FILHARMONJI.

NIEDZIELA, dnia 15 marca o godz. 12-iej w poł.

Wesoły Poranek

Wielki Turniej Humoru

Najwybitniejszych Wesołów Warszawy Artystów Teatru „QUI PRO QUO”

Jerzy BOROŃSKI
Walery JASTRZĘBIEC
Ludwik LAWIŃSKI
Marjan RENTGEN
Konrad TOM
Michał ZNICZ

(Artysta teatru Miejskiego).
W programie między innymi: MYDŁO, — MYDŁO. Wesoły aktualny sketch Konrada Toma. UJ. TA STAGNACJA (Sketch) Wesoła bolączka aktualna oraz NAJNOWSZE SZLAGIERY OSTATNICH PROGRAMÓW „QUI PRO QUO”.

Beletry od 2 zł. do 8 zł. już nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10 i pół do 1 i pół i od g. 3 i pół do 7 w.

Dr. med. S. KANTOR
Specjalista chorób skórnych i włosów
Gabinet Röntgena i światło-leczniczy
ul. Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej
Tel. 29-45.
Przyjmuje: od 8-2 i 6-8. Dla pań oddzielna poczekalnia od 5-6 pp.

Dr. med. L. Prybulski
Choroby skórne włosów, weneryczne i moczopłciowe (leczenie światłem Lampa kwarcowa i promieniami Rontgena).
Zawadzka № 1
Telefon Nr. 25-38
Przyjmuje od 9-2 i od 6-8.
Dla pań oddzielna poczekalnia

Dr. med. BRAUN
Południowa Nr. 23 telef. 40-26.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa). Przyjmuje od 8 do 10 r. od 4 i pół do 8 w.

Dr. med. Cegielniana 43
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Leczenie sztucznym słońcem wyznaw. Przyjmuje od 5-8.
Dr. W. Łagunowski
Gdańska 42 (Długa).
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 12-2 do 2 i 5-8.

Ogłoszenia drob.
Kafu maszynowe II-go białego, kolorowego, filet-rezne i maszynowe nauczyły się można przez miesiąc. Wschodnia 64 pr. of. II piętro mieszczk. 22. 238-4
STENOGRAFIJ wyucza listownie szybko, jaknajdo kładniej (gwarancja Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokołowska 39. Żądajcie obszernych bezpłatnych prospektów. 69-10

Pończochy jedwabne
i inne, suknie trójkątne i t. p. przyjmuje do reperacji.
ul. 6-go sierpnia 76, III piętro
Tanio, bo w prywatnym mieszk.

DZIECKO LOSU
Dramat obyczajowy w 6-ciu częściach.
NAD PROGRAM:
Polowanie na myśliwych
Dzieje wyprawy filmowej do dżungli w 2-ach aktach.
Ceny miejsc: I. 0,25 gr., II. 0,20 gr., III. 0,10 gr.
Początek o godz. 6.15 i 8.30 wiecz.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek 44.
PROGRAM № 7.
Od poniedziałku, dnia 9 b. m.
Dla dzieci i młodzieży.
Fałszywy książę
Bajka wschodnia według powieści Haufa w 5-ciu częściach.
Ceny miejsc: I. 0,70 gr., II. 0,60 gr., III. 0,30 gr.
Początek o g. 3 i 4.45 po poł.
Dla dorosłych.

KINO TEATR
CZARY
pod dyrekcją kino-teatru „Luna”.

Dziś wspaniała premiera. **Dla młodzieży dozwolone.**
Gigantyczny film Ameryki, pełen fascynujących tragedji przygód i sensacji p. t.
„Europa mówi o tem”
podług arcydzieła **JULESA VERNE’A**. „Podróż naokoło świata” w 2 serjach—12 aktach razem demonstrowanych.
Na ekranie widzimy: Paryż, Londyn, New-York, San-Francisco, Szanghaj, Singapur, Kait, Kalkuta, Pekin, Tokio, Konstantynopol, Monte-Carlo, Rzym, Warszawa.
Wszystkie środki komunikacji są na usługach tego filmu: Koleje, samochody, aery i hydroplany, motocykle, okręty, motorówki, podwodne łodzie, balony, spadochrony, sterowce, tanki itd.
Orkiestra symfoniczna.

Prenumerata: W Łodzi zł. 3,50 miesięcznie — Zamiejscowa 5 złotych miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. — **Ogłoszenia:** ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10 spalt.) W TEKSCIE 40 gr. za wiersz milimetrowy (na str. 4 spalt.). NEKROLOGI I NADEŚLANE: 30 gr. za wiersz milimetrowy (na str. 4 spalt.). Życzynowe i zasiłki, po tekście 10 zł. Zamiejscowo 50 proc. Zagran. o 100 proc. droż. Za terminowe druk ogłoszeń admistr. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Posłańtwie pracy 5 groszy. Najmniejsze 60 zł.

Express wieczorny i Republika łącznie zł. 7,50. Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Telefon 27-21, 22-14. Godziny przyjęć redakcji 6—7 po poł. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się. Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej. Za wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp. W. Polak. Czciońkami „Republiki”, Łódź, Piotrkowska 49. Tłocznia, Piotrkowska 15: Redaktor odp. Józef Burman.